

Høringssvar fra EBA, Grønn Byggallianse og Norsk Eiendom til representantforslag 262 S (2021–2022): Representantforslag om skjerpa klimakrav til bygg

Dette innspillet er gitt av Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg, Grønn Byggallianse og Norsk Eiendom. Entreprenørforeningen - Bygg og Anlegg (EBA) er en bransjeforening for entreprenører og har 644 medlemsbedrifter med til sammen 27.000 ansatte. Norsk Eiendom og Grønn Byggallianse representerer sammen både offentlige og private byggeiere. Grønn Byggallianse representerer i tillegg resten av verdikjeden inkludert rådgivere, arkitekter, entreprenører og byggevareprodusenter, til sammen mer enn 400 medlemmer. Grønn Byggallianse har som formål å være den viktigste norske katalysatoren for en bærekraftig bygg- og eiendomssektor – for og med næringen. Norsk Eiendom er en bransjeforening for over 300 eiendomsselskaper.

Vi viser til representantforslaget og til avgitt innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen og fra energi- og miljøkomiteen. Vi finner det riktig å gjøre representantene oppmerksomme på vårt felles syn før endelig debatt og votering i Stortinget som tre organisasjoner og sin medlemsmasse stiller seg bak.

Det vi ønsker er at Stortinget fatter vedtak som raskt kan redusere klimagassutslipp og som næringen ønsker. Derfor er vi glade for at forslagsstillerne retter fokus mot behovet for å styrke innsatsen for klimakutt i byggsektoren gjennom å foreslå nye og endrede krav i byggt teknisk forskrift (TEK). Vi er derimot ikke enig i alle kravforslag eller datosetting i forslaget og har følgende tilleggs- og endringsforslag til de foreslåtte punktene i representantforslaget:

- Stortinget ber regjeringa sende på høyring framlegg om endringar i byggt teknisk forskrift og byggesaksforskrifta som stiller krav om klimagassrekneskap for bygg med verknad seinast frå 1. januar 2024. Rekneskapen må omfatte heile livsløpet for byggeprosessen (inkludert arbeidet på byggeplassen, montasjen og gjennomføringa) og gjelde heile bygget.

Vi støtter *ikke* forslaget om å utvide omfang for krav til klimagassregnskap med innføring 1. januar 2024. Kravet slik det er oppstilt i dagens byggt tekniske forskrift er hensiktsmessig fordi kravet adresserer potensialet for størst utslippsreduksjon fra bygg (materialer), og det er innrettet slik at det er håndterbart for næringen å levere på kravet nå da det allerede finnes erfaring og verktøy. Kravet til omfang i dagens TEK tilsvarer også det Direktoratet for økonomistyring (DFØ) har gjort i sin veileder og slik Grønn Byggallianse har innført i ny BREEAM-NOR manual. Kravet i manualen er utviklet samen med en referansegruppe fra hele næringen. Vi mener like fullt at omfang for klimagassberegninger i byggt teknisk forskrift bør utvides på sikt, men da først etter at bransjen har samlet erfaring med krav og kriterier fastsatt i fremtidige endringer i FutureBuilt og BREEAM-NOR.

Vi mener det her kan være klokt å varsle når et slikt krav kan tenkes utformet for å signalisere en opptrapping.

- Stortinget ber regjeringa sende på høyring framlegg om endringar i byggt teknisk forskrift og byggesaksforskrifta som stiller maksimalkrav til klimagassutslepp for alle nybygg med verknad seinast frå 1. januar 2024, med gradvis skjerpa krav fram mot 2030.

Vi støtter at regelverket og byggt teknisk forskrift må benyttes til å stille krav om å redusere klimagassutslipp fra alle nybygg. Vi er enig i at kravet bør innføres senest 1. januar 2024 da det haster med utslippskutt frem mot 2030. Sektoren har allerede demonstrert hvordan klimagassutslippene kan kuttes med 20 prosent gjennom materialvalg i forhold til et gitt referansenivå fra 2022, som definert av DFØ, og slik som BREEAM-NOR har innført i ny manual av 2022. Vi har over 10 års erfaring fra Statsbyggs Klimagassregnskap.no, over 50 FutureBuilt prosjekter, fra en lang rekke BREEAM-NOR-prosjekter over hele landet, Powerhouse-prosjektene og en rekke andre prosjekter som har laget regnskap og dokumentert klimakutt. Erfaring fra disse prosjektene viser at 20 prosent reduksjon i forhold til et referansebygg er enkelt å nå uten ekstra kostnader hvis man planlegger for dette tidlig. En analyse¹ av de samfunnsøkonomiske konsekvensene av å innføre krav til reduserte klimagassutslipp i byggt teknisk forskrift kom til samme konklusjon. Vi anbefaler at man vurderer å innføre krav til kutt for yrkesbygg først. Det er primært yrkesbygg vi har erfaring fra i grunnlag for referansetall, og her har utbygger vanligvis mer profesjonell bistand enn for boligbygg.

- Stortinget ber regjeringa sende på høyring framlegg om endringar i byggt teknisk forskrift og byggesaksforskrifta som aukar kravet til sortering av avfall på byggeplass frå 70 til minst 80 pst. frå 1. januar 2024, og varsle om gradvis ytterlegare auking av prosentkravet i åra framover.

Krav til økt sorteringsgrad er positivt og gjennomførbart, og vi støtter ambisjonen om en økning. Vi mener imidlertid at kravet om kildesortering av ikke-farlig bygg- og anleggsavfall i byggt teknisk forskrift som skal gjelde alle aktører bør først økes fra 70 prosent til 75 prosent. Vi har i statistikk fra BREEAM-NOR-prosjekter dokumentasjon på at 8 av 10 sertifiserte prosjekter har oppnådd mer enn 90 prosent sorteringsgrad. I ny versjon av BREEAM-NOR-manual av 2022 er det et minstekrav for sertifisering på laveste nivå å oppnå 75 prosent sorteringsgrad. Kravet er fastsatt i konsultasjon med næringen.

Vi vil også foreslå innføring av krav om materialgjenvinning fra bygg-og anleggsavfall slik EU også krever, men mener et slikt krav bør legge opp til en kombinasjon av materialgjenvinning eller ombruk. Avfall fra prosjekter bør i hovedsak ombrukes, dernest materialgjenvinnes. Ombruk reduserer energibruk, ressursbruk og kutter i klimagassutslipp.

I tillegg vil vi foreslå et krav om avfallsgenerering pr kvadratmeter, som vi mener vil styrke sirkulariteten i den norske økonomien. Det er mye viktigere å unngå at avfall oppstår, enn å sortere riktig. Et slikt krav kan også bidra til at byggebransjen blir mer bevisst sin avfallsgenerering, og endrer innkjøpsrutiner og byggemåter, slik at man faktisk genererer lite avfall. I dag genererer

de fleste byggeplasser 50-60 kg/kvm, mens noen pilotprosjekter er nede på under 20 kg/kvm. Vi foreslår et krav på ≤ 40 kg/kvm for nybygg og ≤ 30 kg/kvm for rehabiliteringer.

Med vennlig hilsen

Heikki Holmås, adm.dir., Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg

Katharina Th. Bramslev, daglig leder, Grønn Byggallianse

Tone Tellevik Dahl, adm.dir., Norsk Eiendom

«Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen fysisk signatur».